

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 30. januarja 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 13.

Zbor Centrale industrijskih korporacij v Beogradu.

Dne 28. januarja 1930 se je vršil v Beogradu letošnji zbor Centrale industrijskih korporacij, ki je vrhovna organizacija industrijev naše kraljevine. Na zboru so se zbrali najodličnejši predstavniki industrije iz cele države. Industrijo iz Dravske banovine zastopajo pod vodstvom podpredsednika Centrale gosp. dr. Frana Windischerja, gg. Anton Krejčič iz Ruš, dr. Makso Obersnel iz Jesenic in ing. Milan Šuklje iz Ljubljane. Zbora se je udeležil tudi pomočnik ministra za finance g. dr. Gospodnetič, načelnik ministrstva za finance gosp. Tosić, načelnika ministrstva trgovine gg. Savić in Lazarević itd.

Po pozdravnih nagovorih predsednika guvernerja Narodne banke g. Bajlonija in podpredsednika g. Aleksandra iz Zagreba so bila podana poročila. Poročilo o carinskem premirju, ki se v bistvu krije s članom, katerega smo o tem vprašanju pred kratkim priobčili, je podal glavni tajnik Centrale g. Curčin. Poročilo je z zanimivimi podatki dopolnil predsednik Centrale g. guverner Bajloni, ki je opozarjal na važnost ženevske konference, ki se bo predvidoma vršila v mesecu februarju t. l.

Poročilo o reviziji carinske tarife je podal tajnik g. dr. Gregorič. Svaril je pred pretiranimi upi ter apeliral na kmetijstvo, naj ne odreče domači industriji svoje opore v njeni borbi za primerno carinsko zaščito. O tem poročilu se je razvila živahna debata, v katero je posegel tudi gosp. Krejčič, ki je govoril o željah industrije v Dravski banovini ne le glede carinske tarife, temveč tudi glede drugih aktualnih vprašanj. Njegova

izvajanja priobčujemo na drugem mestu dobesedno.

Sledilo je poročilo tajnika gosp. dr. Gregoriča o ureditvi samoupravnih financ, ki podrobno navaja stališče gospodarjev v tem važnem vprašanju. Poročilo bomo, če mogoče, v eni prihodnjih številkih dobesedno priobčili. V debato o tem poročilu je posegel tudi podpredsednik Centrale g. dr. Windischer, ki se je pečal z vprašanjem doklad na družbeni davek in govoril za prepoved, da bi se doklade na neposredne davke diferencirale po prostem prevdaru samouprav. Nadalje je o tem vprašanju in o samoupravni obremenitvi gospodarstva sploh govoril gosp. ing. Šuklje. V debato je posegel tudi pomočnik ministra za finance g. dr. Gospodnetič, ki je dal nekatera pojasnila o bodočem zakonu o ureditvi samoupravnih financ. Za njim je govoril še podpredsednik Aleksander iz Zagreba, ki se je tekom svojega govora dotaknil tudi drugih aktualnih gospodarskih vprašanj. Med drugimi je povdarjal nujno potrebo, da se ukine davek na poslovni promet in da se reformira socialna zakonodaja. Priporočal je tudi, da se za povzdigo našega gospodarstva pospešuje udejstvovanje tujega kapitala.

K nadaljni točki dnevnega reda reforma zakona o državnem računovodstvu je prvi govoril g. dr. Gospodnetič, ki je v svojem govoru podal smernice, katerih se bo finančna uprava držala pri reformi tega za gospodarstvo važnega zakona, s katerimi se bodo do cela preuredili tudi predpisi o državnih dobavah.

Zbor se je popoldne prekinil in se je nadaljeval v sredo dne 29. t. m. O poteku nadaljevanja zbora bodemo poročali v prihodnji številki.

Ustanovitev jugoslovansko-nemške trgovske zbornice.

Dr. R. Schlesinger iz Breslaue piše: V teku zadnjih let, zlasti še leta 1929, stalno naraščujoči dvig trgovskega prometa med Jugoslavijo in Nemčijo je v obeh državah rodil lahko umljivo željo, da se v svrhu nadaljnjega smotrenega pospeševanja trgovskega prometa med obema državama ustanovi nemško-jugoslovanska trgovska zbornica. Tako v beograjskih kot v berlinskih vladnih krogih se je ta želja opetovano izrazila, pač v glavnem pod vtisom ugodnega razvoja trgovskih stikov med Jugoslavijo in Nemčijo. Krogi nemške zunanje trgovine in zlasti krogi nemške industrije posvečajo v zadnjem času Jugoslaviji vedno večje zanimanje. Sicer so v Beogradu že

zavodi, ki pospešujejo in podpirajo promet med obema državama, na primer urad velesejma v Leipzigu, a nevtralna zveza, kot bi bila omenjena trgovska zbornica, bi imela veliko prednost koncentracije neposrednega sedelovanja jugoslovanskih in nemških gospodarskih krogov. Gospodarski krogi obeh držav se zato za zbornico živahno zanimajo. Najbolje bi bilo morda, če bi se tako v Berlinu kot v Beogradu uredil urad trgovske zbornice. Stalno naraščanje gospodarskih stikov med Nemčijo in Jugoslavijo je dokaz, da se v sedanjem trenutku ustanovitev take zbornice ne more več označiti kot prezgodnja.

* * *

ZAGREBSKA BORZA V LETIH 1923—1929.

Devizni promet na zagrebški borzi v označenih letih je bil sledeči: 2600 milijonov dinarjev, 3800, 4060, 3600, 2900, 2870, 3100. Devizni in efektivni promet v letih 1926—1929 je bil sledeči: 3800 milijonov, 3200, 3200, 3400. Številke za promet v državnih papirjih v letih 1923 do 1929 so sledeče: 5.6 milijonov, 40.2, 268.4, 216.2, 202, 300.5, 236.4. Promet v delnicah denarnih zavodov v letih 1923 do 1929 je sledeč: 77.4 milijonov, 52.9, 44.2, 23.7, 23.5, 22.1, 13.7. Industrijska podjetja v letih 1923—1929: 104.3, 78.8, 20.4, 13.3, 28.1, 12.4, 9.8. Vidimo velik padec efektne prometa.

KORAKI NAŠE VLADE V MADRIDU.

Na pobudo industrijske centrale in vsled vesti o lesni importni kontingenciji v Španiji je naslovila naša vlada na špansko vlado poročilo, v kateri se zavaruje proti morebitnim takšnim odredbam. Ministrstvo za trgovino in industrijo opozarja na trgovsko pogodbo med Španijo in Jugoslavijo, v kateri ni o takšni kontingenciji nobenega govora.

Izvoz tobaka iz Jugoslavije v letu 1924 je znašal 510.000 kg, v letu 1925 1.460.000 kilogramov, l. 1926 4.300.000 kg, l. 1927 1.500.000 kg in v letu 1928 2.800.000 kg. Za preteklo leto zaključni podatki še niso priobčeni.

Zborovanje veletrgovcev z manufakturnim blagom v Zagrebu.

Ustanovitev centralne organizacije za celo državo.

Poslovne neprilike in občutna stagnacija, ki je zajela manufakturno stroko, so dale predstavnikom veletrgovine z manufakturnim blagom v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in Novem Sadu povod k razmišljanju, kakšne mere naj se uvedejo v interesu in v zaščito te stroke, ki kaže vedno večje nazadovanje.

Po večkratnem izmenjanju misli in predlogov na medsebojnih sestankih, ki so jih imeli najodličnejši veletrgovci manufakturne stroke, se je sklenilo, da se v svrhu zaščite interesov te stroke ustanovi čimprej udruženje, katerega naloga naj bo zastopati in pospeševati interese svojih članov, budno paziti na trgovske prilike in zavzemati k vsakemu za stroko važnemu dogodku stališče in staviti vladi in gospodarskim korporacijam potrebne predloge in pritožbe in podpirati predvsem domače izdelke.

Na zborovanju, ki se je vršilo v nedeljo dne 26. t. m. v sejni dvorani zagrebške zbornice, so se zbrali najodličnejši predstavniki naše manufakturne stroke iz cele države. Zborovanje je otvoril g. Kempelja, predsednik zagrebške sekcije, ki je predlagal predsednikom zborovanja veletržca g. Miroslavljevića iz Novega Sada, ki je številne zborovalce pozdravil in se zahvalil za častno udeležbo. Pravila je prečital tajnik Saveza trgovaca za Hrvatsko i Slavonijo, dr. Juhn in so bila ista soglasno odobrena. V ožji odbor je bil na to izvoljen predsednikom Aca Dinić iz Beograda, Kempelja iz Zagreba, Fr. Urbanc iz Ljubljane in Miroslavljević iz Novega Sada.

Ljubljansko sekcijo veletrgovcev z manufakturnim blagom, v kateri so združeni tudi ostali manufakturisti iz Maribora, Celja, Kranja, Ptujja itd., je zastopal gremijski tajnik g. Lojze Šmuc, ki je zborovalce pozdravil v imenu interesentov iz Dravske banovine in želel zborovanju in nadaljnjemu delovanju najboljšega uspeha. — Orisal je splošen položaj manufakturne stroke v Dravski banovini, ki preživlja vsled splošne stagnacije in nelojalne konkurence od strani nekaterih tekstilnih industrij, inozemskih trgovskih potnikov, krošnjarijev itd. občutno krizo. Ugotovil je, da so se po vojni vrinili v manufakturno stroko elementi brez vsake strokovne usposobljenosti, ki so realni trgovini mnogo škodili. Nujna potreba je, da bi bodoči obrtni red obsegal določbo, glasom katere naj bi ne smel postati trgovcev, kdor ne more dokazati predpisano strokovno predizobrazbo.

Izjave ostalih predstavnikov, zlasti beograjskega veletržca g. Dinića, ki je z ozirom na razmere, ki so zavladale med manufaktursti in tekstilnimi podjetji, vzbudila splošno pozornost, priobčimo v eni prihodnjih številkih.

želje industrije v Dravski banovini.

(Poročilo g. Antona Krejčiča, člana predsedstva Zveze industrijev v Ljubljani, na zboru Centrale industrijskih korporacij v Beogradu dne 28. januarja 1930.)

Položaj industrije.

Ako govorimo o gospodarskem stanju naše industrije — to je industrije v Dravski banovini — tekom leta 1929 in do danes v celoti, moremo z zadovoljstvom konstatirati, da se to stanje vidno izboljšuje. Leta 1929 je radi prestroge zime začelo pod neugodnimi aspiracijami. Dolgotrajni mráz in hudi snežni zameti so v veliki meri ovirali železniški promet. Devažanje surovin in industrijskih potrebščin ter ekspedicija produktov je bila vsled tega jako otežkočena. Poleg tega pa je bila produkcija sama za več tednov ovirana. Kasneje pa je leto dosti ugodno poteklo in se je položaj znatno izboljšal, kar se tudi izraža v dejstvu, da je železniški promet dosegel visoke številke in da je produkcija premoga presegala vsa prediduća leta. Intenzivno delovanje kraljevske vlade na preureditvi notranje uprave in njeno smotreno zakonodajno delo pospešuje gospodarsko konsolidacijo. V polnem zaupanju v pravilnost namenov kraljevske vlade pričakujemo, da bo vse naše gospodarstvo trajno napredovalo in da se bo blagostanje dežele v veliki meri dvignilo.

Pričakovana izprememba carinske tarife — posledice pričakovanja.

Pri tem pa moramo opozoriti na nekatero težkočo, koje še obstajajo in se naj čim preje odpravijo.

Prva naša želja je — in na to polagamo posebno važnost — da se čimprej končno definitivno ustanovi carinska tarifa. Že dalj časa se v poslovnem svetu raznašajo in ponavljajo govornice o pričakovanih spremembah carinskih postavk, in dejstvo je, da je sedanje stanje pričakovanja in nesigurnosti prizadevalo znatno škodo mnogim važnim industrijskim granam. Različne in večkrat alarmantne vesti, ki se raznašajo v gospodarskem svetu, so zanesle v poslovni svet nemirno, spekulativno nervoznost in je vsa kupčija zadobila aleatoričen značaj. S tem je najobčutnejše prizadeta industrijska produkcija, katera potrebuje mir, jasnost in kontinuiteto. Ako od časa do časa prihajajo vesti, da bo carina na te ali one predmete povišana ter za te ali one produkte znatno reducirana ali celo odpravljena, je naravno, da ljudje ali preveč kupujejo, ker pričakujejo povišanje carine, ali pa z nakupom čakajo in zadržujejo novo nabavo, ker računajo s tem, da bo vsled znižanja carine padla cena robe in da bi mogle nastati občutne izgube, čim več je robe v magacinu. V izvestnih strokah so te nejasne prilike dovedle do desolantnih posledic. Kupčija je zastala, pa preti opasnost, da morajo začasno prekiniti obratovanje baš take industrije, koje so ne samo v gospodarskem, ampak tudi v socialnem pogledu velike važnosti, ker zaposlujejo številno delavstvo in nameščenstvo. Ponovno povdarjamo, da potrebuje industrija mir in jasnost, pa je upravičena želja, da pridemo iz dolgega pričakovanja in nesigurnosti do definitivnega carinsko-političnega režima. Naše občinstvo je v splošnem željno senzacij in alarmantnih vesti, in če si tudi naše časopisje nalaga v gospodarskih stvarih hvalevredno rezervo, se le prerade kolportirajo alarmantne novice, ki begajo občinstvo in trg in škodljivo vplivajo tako na trgovino in industrijo, kakor na konsum. In v istini se opaža, da je proti koncu l. 1929 in pričetkom letošnjega

Naročajte »Trgovski list«!

ga leta kazala konjunkturna linija smer navzdol. Naša kemična in elektrokemična industrija je v letu 1929 držala svoje postojanke. Zaposlenost in produkcija je na splošno ostala normalna, ne moremo pa reči, da je tudi prodaja naših produktov povoljna. Tako mora naša tvornica v Rušah svoje glavne proizvode: karbid in apneni dušik, zopet do 90% izvažati ter se na inozemskih tržiščih boriti za konkurenčnost. Žal je uporaba umetnih gnojil v naši državi še vedno neznatna. Če bi se v naši državi uporabljala umetna gnojila v toliki meri kot so se rabila v predvojni Nemčiji, bi produkcija vseh domačih tvornic daleko ne zadostovala za domačo potrebo. Sedaj pa moramo navzlic velikim žrtvam za propagando večino naših produktov izvažati.

Kar se tiče postranskih produktov naših velikih tvornic, kakor kisik in ogljikova kislina, so se do sedaj prodale v naši državi precejšnje količine. Snujejo se pa nove tvornice te stroke in bo vsled preteče nadprodukcije prišlo do neugodnega konkurenčnega boja, po katerem bodo zlasti prizadeti novi obrati.

Obremenitev produkcije — poslovina — prispevki za pospeševanje kmetijstva.

V tem pogledu je tudi za kemično in elektrokemično industrijo potrebno, da se pogoji produkcije ne poslabšajo z neumestnimi carinami in stranskimi pristojbinami in da se produkcija ne obremenja z novimi davki in avtonomnimi dokladi. Pri tej priliki naj svarim pred povišanjem poslovnine ob izvozu blaga, kakor je to povišanje predvideno v zakonu o pospeševanju kmetijstva. Izvoz industrijskih produktov absolutno ne prenaša nove obremenitve po izvoznih dajatvah, ki bi ne bile drugo nego prikrita izvozna carina. V tej zvezi naj še omenim neko pogrško v istem zakonu o pospeševanju kmetijstva. Glasom 5. točke § 47. morajo podeželske občine plačevati vsaj 10% vseh rednih proračunskih izdatkov v občinski kmetijski fond. V zakonu je rečeno, da se ta določba ne nanaša na mesta, v katerih je kmetovalcev manj kot 30% vsega prebivalstva. Besedilo zakona se mora na tem mestu izpolniti tako, da so od navedene določbe izvzeti tudi industrijski kraji, ne glede na to, ali jim gre označba mesto ali ne. Prosimo ugledno Centralo, da osvoji ta predlog in s tem pripomore do udeležitve.

Občinske uvoznine — diferenciranje doklad.

Se na eno stvar moramo opozoriti. V slednjem času opažamo vsaj, da poedine mestne občine v preveliki meri izrabljajo možnost pobiranja trošarine na blago, ki se v mesta uvaža in tam porabi. V ponovnih primerih je zadobila mestna trošarina naravnost značaj carinske tarife in le omenim uvožno tarifo mesta Zagreb in Ljubljane. Letos je uvedla uvožno carino tudi občina Split, ki je na primer udarila na par običajnih čevljev uvoznino Din 10.—. Ena sama tovarna čevljev v Sloveniji izjavlja, da ji vsled te splitske uvoznine preti letna izguba Din 270.000.—, ker so trgovci stornirali že dana naročila in ne sklepajo novih. Mi smo že opetovano priporočali, da se mora preprečiti diferenciranje avtonomnih doklad na državne neposredne davke in to ne samo v posameznih občinah, marveč tudi od občine do občine in po možnosti tudi od banovine do banovine. Isto velja tudi glede doklad na državno trošarino. Diferenciranje uvoznine na predmete, ki ne služijo neposrednemu konsumu, bi ne smela pobirati nobena občina. Vsako tako diferenciranje ustvarja škodljiv protekcionizem, ima pa še druge opasne posledice.

(Konec prihodnjih.)

MEDNARODNE RAZSTAVE IN JUGOSLAVIJA.

V Parizu je sklenilo več držav dogovor o mednarodnih razstavah. Mednarodna trgovska zbornica je povabila jugoslovansko vlado, ki je tudi na dogovoru udeležena, naj dogovor ratificira in jo je obenem zaprosila, da gotove določbe že sedaj uporablja. Gre za carinske in fiskalne olajšave za industrijske izdelke, ki se importirajo in eksportirajo v razstavitvene namene. Jugoslovanske gospodarske organizacije so dogovoru že pritrdile in bodo pričele uporabljati one določbe, ki jih mednarodna trgovska zbornica navaja.

Občni zbor gremija trgovcev za ptujsko okolico v Ptuju.

V ponedeljek 27. t. m. se je vršil v restavraciji »Društvenega doma« v Ptuju redni letni občni zbor gremija trgovcev za ptujsko okolico. Gremijalni načelnik g. Ivan Traun je ob 10. uri otvoril občni zbor in podal kratko poročilo o delovanju gremija v preteklem letu. Po čitanju zapisnika zadnjega občnega zbora se je podelil odboru soglasno absolutorij. Iz poročila načelstva posnemamo, da je štel gremij koncem preteklega leta 373 članov.

Gremijalni načelnik g. Ivan Traun je nato obširno poročal o osnovanju trgovsko-nadaljevalne šole, ki naj bi bila v Ptuju. Za kritje stroškov, ki znašajo preko 6.000 Din, se je sklenilo uvesti prispevek za šolo in šolske potrebščine po 200 Din za učenca, kateri znesek plačajo starši, odnosno varuhi vajencev, ali pa sporazumno z učnim gospodarjem, učni gospodar sam.

Pri spremembi pravil se je zvišala inkorporacijska pristojbina od dose-danjih 200 Din na 500 Din, vajenška vpisnina na 100 Din in oprostnina na 100 Din.

Glede sprejemanja vajencev se je sklenilo, da sme zaposlovati vsak trgovec zase 1 vajenca in na vsaka dva pomočnika po enega vajenca več.

Zvezni tajnik g. I. Kaiser je nato obširno poročal o uvedbi vajenških preskušanj, nakar se je soglasno odobrilo preskuševalni red in izvolilo predsednika in namestnika preskuševalne komisije. Za predsednika preskuševalne komisije je bil soglasno izvoljen gremijalni načelnik g. Ivan Traun, za njegovga namestnika pa g. J. Augustin. Prisednike določa od slučaja do slučaja gremijalno načelstvo. Vajenška preskušnja je postala s sklepom občnega zbora za vse vajence v gremijalnem okolišu obli-gatorna in se ji mora v bodoče podvreči vsak vajenec v zadnjem četrtletju učne dobe.

Pri slučajnostih je zvezni tajnik obširno razpravljal o davkih in v poljudni obliki na praktičnem vzgledu pojasnil, kako se pravilno izpolni davčna napoved. Opozoril je navzoče na posledice, če se davčna napoved ne vložijo, zlasti pa na posledice nepravilno sestavljene napovedi. Navzoči so poslušali govornika z velikim zanimanjem, nakar se je razvila živahna debata. — G. Senčar iz Ptuja je nato v svojem govoru poročal o zakupu soli, nakar je gremijalni načelnik g. Traun ob 12. uri zaključil zborovanje.

* * *

Reorganizacijski načrti za špansko trgovsko mornarico.

Nov davek za podporo španske trgovske mornarice.

Španska paroplovna družba Cia Transatlantica Espanola se je že dalj časa nahajala v težavnem položaju. — Bilo se je že bati, da ne bo mogla vzdrževati obrata, radi tega je vlada priskočila podjetju na pomoč in prevzela garancijo za kapital, ki je bil potreben za izvedbo paroplovnega programa.

Ta leta 1925 podeljena podpora se je izkazala za nezadostno in v aprilu leta 1929 je uvedla vlada takozvani režim mesečnih likvidacij in je prevzela velik del obstoječega dolga družbe. Ker pa podeljene subvencije niso zadostovale za pokritje najnujnejših potreb, so bili dovoljeni izvanredni krediti, in ko tudi to ni zadostovalo, je bila pogodba med vlado in Transatlantico odpovedana oktobra 1. 1929. Stavljene so bile ponudbe za obratovanje na posameznih linijah in sicer za službo:

Med severno Španijo in Kubo in New Yorkom; Barcelono in La Plato; Sredozemskim morjem, Kubo in New Yorkom, Sredozemskim morjem, Porto Rico in Srednjo Ameriko;

med Filipini in Pacifikom; za pot na Fernando Po in Kanarske otoke ter med Španijo in Španskim Marokom.

Pri likvidaciji Cie Transatlantice prevzame to službo država, ki jamči za dobiček in izgubo, ne pa za poslovanje. Država je stavila na razpolago sledeče ladje: Alfonso XIII. Cristobal Colon, Infanta Isabel de Borbon, Juan Sebastian Elcano, Magallanes, Manuel Arnus, Maryues de Comillas, Reina Victoria, Eugenia in mogoče še en parnik. Če bo potreba se bodo pa zgradili v Španiji še drugi parniki ali jih bodo pa naročili v inozemstvu.

Da bi povzdignila interes na španski trgovski mornarici in da bi jo čimbolj podprla, se je vlada odločila zvišati subvencije za nove gradnje, tako da se bo produkcija španskih ladjedelnic povečala od 20.000 na 50.000 br. r. ton. V ta namen bo uveden nov davek, kateri se bo pobiral namesto paroplovnega (Qvabrantos) davka, ki je bil odpravljen dne 1. januarja leta 1930. Potniki, ki potujejo v inozemstvo, ali ki pridejo iz inozemstva, plačajo v španskih pristaniščih 2 peseti za osebo, potniki pri obalnem prometu plačajo 10 centimov in v prometu s Kanarskimi otoki 50 centimov. Tovor iz evropskih dežel, oziroma obratno plača 35 centimov za tono; obalni tovor plača 25 centimov. Ta dajatev gre na račun ladij in jo imajo plačati vse tako španske, kakor inozemske ladje. Na ta način dohajajoči denar pride v roke novo ustanovljenega »Instituta za zaščito španske trgovske mornarice.«

* * *

Ponudbe poupraševanja

Zastopnika za prodajo toaletnih in galanterijskih predmetov iz celuloida za celo Jugoslavijo išče poljska tovarna celuloida, toaletnih predmetov in galanterijskega blaga »Pepece«, Poznanj, ulica Noskowskiego No. 3.

TIPIZIRANJE AGRARNIH PRIDELKOV V JUGOSLAVIJI.

Včeraj se je vršila v poljedelskem ministertvu v Beogradu konferenca zastopnikov žitnih, zelenjadnih in sadnih eksporterjev, ki se je pečala z vprašanjem tipiziranja agrarnih produktov. Že prej se je bavila s tem vprašanjem Novosadska trgovska in obrtna zbornica. Poljedelsko ministertvo bo izdalo odredbo glede kontrole pri izvozu žita, sadja in zelenjave in bodo v odredbi tipi natančno popisani. Novosadska zbornica je predlagala tipe za pšenico, koruzo, godni krompir, zeleni fižol, paradižnike, salato, grah, grozdje in jagode. O zaključku konference v poljedelskem ministertvu bomo še poročali.

Iz naših organizacij

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico. Gremij trgovcev naznanja vsem gospodarskim krogom v mestu Celju in njegovi bližnji in daljši okolici, da uraduje referat Zbornice v torek dne 4. februarja t. l. od 8. do 12. ure predpol-dne v posvetovalnici gremija trgovcev v Celju, Razlagova ulica št. 8., prtiličje levo. Stranke, ki žele kako pojasnilo ali svet v zadevah, katere zastopa Zbornica, se vljudno vabijo, da se pri njem v določenem času zglase.

Razstave sejmi

Britanski industrijski semenj se vrši od 17. do 28. februarja 1930 v Londonu in Birminghamu.

XI. Oficijelni in mednarodni trgovinski semenj v Bruslju (Bruxelles) se vrši od 2. do 16. aprila 1930.

Po svetu

Produkcija valjanega železa v Nemčiji je dosegla v preteklem letu 11.280.000 ton proti 10.570.000 tonam v letu 1928. Na pomnožitvi produkcije sta udeleženi zlasti surova in fina pločevina. Produkcija valjane žice je z 1.170.000 tonami (prej 1.150.000) ostala precej nespremenjena.

Snia Viscosa, največje italijansko podjetje umetne svile z glavnico 1000 milijonov lir, letos najbrž zopet ne bo razdelila nobene dividende. Na zahtevo zunanjih večinskih skupin se bodo izvršile v upravnem svetu važne spremembe.

Ekspanzija švicarskih velebank, ki je trajala več let, se je po bančnih izkazih v preteklem letu ustavila.

Na borzi v Bombayju (Indija) se je pojavila kot posledica politike pasivnega odpora velika panika in s je pričel »beg v incemstvo«.

Newyorška velebanka Manhattan Co., ki je nastala iz spojitve več drugih velebank, je izkazala 31. decembra 139 milijonov dolarjev lastnega kapitala, 510 milijonov dolarjev depozitov in za 797 milijonov dolarjev vseh aktiv.

Ameriško uvozno carino na usnje, kože in čevlje je ameriški senat odpravil.

Srednjeevropska skupina Mednarodne zveze surovega jekla se je posvetovala na Dunaju o stališču skupine pri ustanovitvi prodajnih zvez. Stavljeneh je bilo več predlogov in se je vnela o njih debata. Konferenca ni dovedla do nobene rezultata in se bodo pogajanja čez nekaj časa nadaljevala.

Indeks delnic, ki notirajo na dunajski borzi, je od 15. decembra do 15. januarja narasel za 1 odstotek. Avstrijske vrednote so narasle za 1,9%, ogrske za 4, jugoslovanske za 2,3, češkoslovaške za 0,3, dočim so poljske vrednote padle za 2,9%.

Obtok bankovcev v Avstriji je znašal po zadnjem izkazu 854 milijonov šilingov in je imel 69,2-odstotno kritje.

Nad belgrajskim veletrgovcem Abonja je proglašen konkurz; Abonja je ponudil upnikom 50-odstotno poravnavo, nato je pa sam zaprosil za konkurz in je sodišče prošnji ugodilo. Aktiva in pasiva a 2,6 milijona Din, vrednost blaga samo 200.000 Din.

Budimpeške banke so sledile zgledu Ogrske Narodne banke in so znižale svoje kondicije za primerno izmero.

Milanska družba umetne svile Soie de Chatillon, glavnica 200 milijonov lir, bo po dvehletnem odmoru zopet pričela izplačevati dividendo, letos 8-odstotno, ne da bi pri tem zanemarila odpise in rezerve. Delničarji Snie Viscose ne dobijo nič, njena podružnica pa izplačuje 8% dividendo.

Fordova pogajanja z Avstrijo glede uvoza 5000 do 10.000 avtomobilov so se razbila.

Francoska trgovska bilanca za preteklo leto izkazuje uvoz 58.284 milijonov frankov, za 4849 milijonov več kot v letu 1928; izvoz je izkazan s 50.072 milijoni, za 1302 milijona manj kot v letu prej; torej je izvoz zelo padel, uvoz pa narasel, in se je trgovska bilanca s tem izdatno poslabšala.

Nemško-turška družba aeroplanov in motorjev, koje deleži se nahajajo na polovico v rokah družbe Junkers, na polovico v rokah turške države, je prevzeta od Turške zrakoplovne zveze, ki je v stikih s turško vlado. Upniki družbe bodo dobili 97 odstotkov.

Mednarodna zveza jekla bo s 1. februarjem definitivno otvorila »Mednarodni eksportni urad«.

Belgijske železnice bodo v zvezi z zvišanjem plač in mezd zvišale tarife.

O znižanju davka v Nemčiji se je v zadnjem času veliko govorilo in pisalo. Sedaj beremo, da se davki ne bodo znižali.

Novo emisije v U. S. A. za Evropo se pripravljajo; sliši se o 25 milijonskem posojilu za Avstrijo, o velikih posojilih za Ogrsko, Simens-Halske itd.

Nemški producenti kalija bodo poslali zastopnike v U. S. A. glede prodaje večjih množin te gnojilne soli. Prodaja kalija je slejkoprej zelo živahna.

Dividendo družbe Dunlop-Rubber bodo najbrž znižali od 20 na 15 odstotkov.

Zakaj in kako naj varčujemo.

POSTNA HRANILNICA UČITELJSKIM KANDIDATOM.

51 nagrad za najboljše izdelano nalogo: »Zakaj in kako naj varčujemo?«

Da bi se duh varčevanja v našem narodu kar najbolj razvil, je Poštna hranilnica razpisala v pretečenem šolskem letu nagrade za najboljše izdelano nalogo: »Zakaj in kako naj varčujemo?« Na to vprašanje so odgovorili učenci in učence IV. letnika vseh učiteljskih v kraljevini Jugoslaviji. Naloga se je pisala v dveh šolskih urah. Učiteljski kandidati so pokazali mnogo razumevanja in ljubezni do varčevanja. Njihove naloge so polne optimizma in volje, da varčujejo sami in da vzgajajo mladino k varčevanju. Učiteljska so predložila ministrstvu prosvete za nagrado najboljše naloge iz vsakega oddelka.

Prvo nagrado je dobila Erna Česnik iz Maribora. Njena naloga, katere se odlikuje v jasnosti izraževanja, razpravlja cel problem varčevanja in naglašala potrebo, da pručimo otroke varčevanju; zato je dobila g.čna Erna Česnik prvo nagrado od 500 Din. Drugo nagrado od 300 dinarjev je dobila Vasiljka Vukajlović iz Novega Sada; tretjo, tudi 300 dinarjev, je dobila Ljerka Novaković iz Zagreba. Četrto in peto nagrado po 200 dinarjev sta dobila Svetislav Prvanović iz Prilepa in Vladimir Dražić iz Aleksinca. Po 100 dinarjev nagrade dobijo učiteljski kandidati: iz Ljubljane Kralj Vilma; iz Maribora Poljanec Olga, Golob Marija, Cvetko Vladimir in Dernač Jakob ter še 41 kandidatov iz raznih drugih mest kraljevine Jugoslavije.

Priobčujemo sledečo nalogo Erne Česnik iz Maribora, ki je dobila prvo nagrado:

»Živimo v časih malodelja in razsipnosti. Vedno bolj in bolj se pogrezamo, dan prinaša za dnemom več revežev in beračev. Marsikdo se s strahom vprašuje: kam plovemo?«

Vgledimo se malo v današnje življenje! Kje leži prav za prav vzrok propadanja? Oglejmo si delavce! Ves teden dela, pa pride sobota, dan plačila — kje ga najdeš? V gostilni! Kar si je s trudom zaslužil tekom šestih dni, to zapravi v enem večeru. Potem pa gladuje, ne privošči si toplega kosila, ne briga se za primerno ležišče, primerno obleko in ko pride dan plačila, ga zopet najdeš v veseli družbi, pri kupici vina. Ali je slišal on kdaj o štedenju? So ga li vzgajali v tem zmislu? Morda, a strast po vinu ga je uničila, zmisel za štedenje je pri njem izgubil in prevladala je pri njem misel: »kadar imam, uživam, ko nimam, stradam.«

Kmet toži: hudi časi so, blago nima vrednosti, vse moram napol zastoj prodati. In koliko je takih, ki polovico, četrtino porabijo, vračaje se iz semnja! Potem ti pa tak človek toži o »hutih časih«, in toži po zlatih »starih časih«, ko je tekel med po ulicah. Kaj je vzrok slabim časom? Premalo štedenja. Denar, ki ga je ta človek potrošil, obiskajoč gostilno za gostilno, naj bi prinesel domov in naložil v hranilnico, ne slišal bi morda pikrih besed svoje žene, mir bi vladal v družini, dobri časi bi se vrnil. In ob času potrebe bi ga lahko porabil za povečanje posestva, popravljanje gospodarskega poslopja ali v katerikoli koristno smer. Slabi časi so tudi časi koncertov, gledališč, kinematografov, veselje. Človek mora obiskovati kulturna ognjišča (gledališča, koncerte), a koliko denarja se potroši za takozvane »šunt predstave«, za »šunt« knjige! So ljudje, ki hočejo povsod vzbujati pozornost, nakitijo se, našminkajo, kakor »pustne šeme«. Ni li greh denarja, ki ga dajajo v take svrhe? Vse pač gre za duhom časa.

So pa zopet nenasitneži, ni jim dovolj komad kruha, zahtevajo dva, morda tri, a ne radi lakote, radi gole požrešnosti. Ni jim dovolj, da posetijo eno kavarno, ampak hodijo od kavarne do kavarne, ne zadovoljijo se z eno kavo, morda čajem, zahtevajo vse prvovrstno, vse najboljšje. Seveda dokler jim gre, potem pa računajo in računajo, koliko bi lahko še imeli, kaj bi si vse lahko kupili — toda vse zaman, varčevanju so se odpovedali.

Torej čemu štediti? Navaden človek bi odgovoril: štedim za slabe čase, za služaj bolezn, za starost, za nesreče, ki me

utegnejo doleteti, štedim za svoje malčke. A drug zopet poreče, štedim, da si bom zboljšal in povzdignil svoje gospodarstvo, razširil svojo trgovino, štedim za dolgo potovanje, ki ga nameravam napraviti v tujino, štedim za študiranje v inozemstvu.

Oba imata prav. Med njima je le ta razlika, da prvi ozkosrčno hrani svoje prihranke kakor zvesti hlapec iz sv. pisma, ki je izročene mu talente zakopal, da jih je lahko nedotaknjene vrnil svojemu gospodarju. — Drugi pa svojih talentov ne zakoplje, ampak z njimi ustvarja nove. Ta smoter je višji od prvega, ta navdaja sedaj vse gospodarske kroge, ne samo naše države, ampak vseh držav, osobito evropskih, ki so vsled vojne največ trpele.

Tudi država mora štediti. Koliko je še pokrajin, ki trpe na pomanjkanju šol, železnic, slabe ceste ovirajo promet. Kmet si z največjim trudom pribori svoj kruh. Saj naša država je še mlada, saj si šele gradi temelje za dom, kjer naj bi dobili vsi njeni sinovi kruha in dela, kamor bi peklicala zaslužnjene brate in izseljence.

Mi, ki živimo v teh časih ustvarjanja, v časih, ko potrebuje država največ pomoči, mi smo ji dolžni posvetiti vso našo voljo in moč, naše delo in varčevanje, kajti kar prištedimo sebi, prištedimo skupnosti. Dolžni smo štediti denar, hrano, obleko, zdravje, svoje in tistih, ki so v naši oskrbi, oziroma službi. Bodimo skromni v obleki, v jedi, v razvedrilu! A zopet vse do mere. Skopuh štedi denar, a zdravje zapravlja.

Težko je štediti pri hrani, kajti od nje navisi naše zdravje, ki je največje naše in narodno bogastvo. Higijensko pravilno izbirati hrano, je prvi pogoj štedenja. Zato naj bi vsako dekle dobilo dobro vgojo v higijeni in gospodinjstvu, da bo kot bodoča gospodinja močan steber ne le lastnega doma, ampak tudi države. Higijensko nepoučena žena je vzrok pre mnogim boleznim in vsled tega mnogokrat vzrok pomanjkanju in bedi.

Dolžni smo čuvati lastne in tuje zdravje. Domovina rabi zdravih in krepkih mož, zato ga ne zapravljajmo z lahkomiselnim življenjem, s pretiranim športom, z neekonomskim delom. Varčujmo z zdravjem!

Zato je treba že otroke navajati k varčevanju, kajti »kar se Janezek nauči, to Janez zna«. Otroci naj imajo svojo puščico, ves denar naj si shranjujejo v njo. Ta denar naj se porabi za to, kar otrok najbolj potrebuje. Če so starši premožni in lahko preskrbe otroke, naj store otroci kako dobro delo. S tem se nauče usmiljenja in ljubezni do bližnjega. Odraslim otrokom bi bila priporočljiva stalna vsotica, s katero lahko razpolagajo in se na ta način nauče štedenja. Vse izdatke naj si točno beležijo, matere pa naj pregledujejo njih beležke.

Posebno koristno je to za otroke, ki gredo pozneje študirati v tujino, kajti takrat dobi v roke večjo vsoto denarja, in ne ve, kam bi z njo. Čestokrat porabi denar v nepotrebne svrhe, ko ga potrebuje, ga nima in tako lahko zabrede v nepoštenost.

Hvalevredna je navada krstnih in birmanskih boter, vlagati otrokom v hranilnico denar, knjižnice pa izročiti staršem oziroma otrokom. Otrok si želi čim večjo vsoto, tako izroči vsako vsotico materi, ki mu jo ob priliki naloži k ostali vsoti in se pri tem vadi v varčevanju.

Iz teh razlogov spoznamo težko nalogo, ki nam jo nalaga poklic in domovina. Otroci nam bodo izročeni v vzgojo. Dvigati hočemo v njih zakopane zaklade in jih čuvati, da se ne izgube, ampak množijo, da se bodo izpolnile besede Cankarjevega Kurentla, ki je dejal: »Tod bodo živeli veseli ljudje. Veseli, zdravi, delovni in skromni od Triglava do Vardarja. Z obema rokama je Bog blagoslovil našo domovino, ko je delil lepoto in bogastvo od vzhoda do zahoda.«

SINDIKAT ZA TRGOVSKE STIKE MED JUGOSLAVIJO IN HOLANDIJO.

Ta sindikat so ustanovili v Haagu. — Pozneje ga nameravajo spremeniti v delniško družbo. V prvi vrsti mislijo na eksport jugoslovanskih mineralnih vod in zdravilnih zelišč, za katere vlada v Holandiji veliko zanimanje. V Holandijo poslani vzorci so zelo zadovoljili in je upati, da se bo razvila živahna in trajna trgovina v teh predmetih.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

* Posebno poročilo trgovskega lista *

Devizno tržišče.

Značilno kupčijsko razgibanost kaže devizno tržišče v minulem tednu, ker je dosledno opadanju važnejših deviznih tečajev bilo skozi celi teden v stalnem nazadovanju. Dočim je pondeljkom (20. januarja) borzni sestanek zaključil z znatnim dnevnim prometom od približno 7¼ milijona Din, je bil promet na zadnjem borznem sestanku izkazan s komaj 2.292 milijona dinarjev, ostali dnevi pa po 4½ in 3½ milijona dinarjev, tako, da je celotedski devizni promet dosegel nekaj nad 21.362 milijona Din, tedaj za okoli pol milijona manje od predzadnjega tedna.

Od celokupnega prometa v pretečenem tednu odpade na Narodno banko nad 9.223 milijona dinarjev, pri čemer je omeniti, da tvorijo pretežni del prometa zaključki devize Berlin (2.249), Praga (2.108), Newyork (1.811) in deloma Curih (1.709). Poleg tega so bile v intervencijskem blagu zaključene devize Dunaj, London, Pariz in Budimpešta. Nasprotno pa je privatna ponudba omogočila gros zaključkov, predvsem v devizah London, Newyork in Trst.

Glede na velikost zaključkov v posameznih devizah je v prošlem tednu razvrstitev z ozirom na promet naslednja (vse v milijonih dinarjev, številke v oklepajih označujejo promet v predzadnjem tednu): London 5.801 (6.036), Newyork 5.615 (4.223), Praga 2.403 (1.610), Berlin 2.296 (2.435), Curih 2.266 (2.229), Dunaj 1.927 (1.986), Trst 1.280 (2.678) in končno po nekaj zaključkov Budimpešte in Pariza ter malenkost Amsterdam in Bruslja.

V očitnem nasprotju s tendenco predzadnjega tedna večine tečajev onih deviz, ki se največ trgujejo na Ljubljanski borzi, beleži tečajnica minulega tedna s padcem, kajti malone vsi tečajji važnejših deviz, ki so začetkom tedna dosegli svojo najvišjo točko, so skozi celi pretekli teden stalno popuščali, izvzemši neizpremenjeno notiranega Curiha. Notice Dunaj, Budimpešta in Praga beležijo skoroda neizpremenjene tečaje tekom štirih borznih sestankov z edino razliko, da se je Dunaj od 7.9781 (23. t. m.) okreplil na poslednjem borznem sestanku na 7.9814, Budimpešta je samo dne 23. t. m. za par točk popustila (9.9178), koncem tedna pa zopet beležila neizpremenjeno na bazi 9.9178, dočim je Praga na četrtkovem sestanku oslabela na 167.78, poslej pa se zopet učvrstila na 167.79.

S padajočo tendenco so beležili tečajji Amsterdam, Bruselj in deloma Berlin, ki je znalneje oscilirjal in dosegel sredi tedna (22. t. m.) svojo najnižjo točko 13.55, nato pa si za par poenov spet opomogel nalik tečaju Pariza, ki pa je notiral najnižje 222.72 šele na četrtkovem borznem sestanku, tekom treh prejšnjih dni pa uirpel 13 poenski padec. Analogno pot je šel tečaj Trsta, le da je še močnejše varirjal med tednom (v torek notiral 296.75 najnižje, v sredo pa 296.88 najvišje), početkom in koncem tedna pa ostal na bazi 296.80. V očitnem opadanju je bil tudi tečaj Londona, ki je od pondeljka (276.11) na četrtek (275.95) oslabil za celih 16 točk in se šele v petek učvrstil na 276.05, tedaj v drugačni smeri nego Newyork, ki je bil enakomerno v opadanju in dvigu ter na zadnjem borznem sestanku dosegel svoj pondeljkom tečaj 56.62.

Notic v ostalih devizah ni bilo.

Efektno tržišče.

Brez večjih izprememb. Tečajji so ostali tudi v minulem tednu povsem neizpremenjeni razen Prve hrvatske štedionice, ki je od 22. t. m. dalje beležena z 922.50 dinarjev za denar in pravtako Kranjska industrijska družba dne 24. t. m. 225 Din za denar, pa brez blaga.

Edini nominalni zaključek izkazujejo papirji Kranjske industrijske družbe dne 22. januarja in sicer po tečaju 220 dinarjev.

Tendenco neizpremenjeno mlačna, zanimanje še vedno skrajno slabo.

Lesno tržišče.

Tudi v pretečenem tednu se situacija na lesnem trgu ni popolnoma nič spremenila. Tendenca v lesu je na žalost še vedno mlačna. Pojavljajo se pač povpraševanja, vendar pa so ta le bolj informativnega značaja, do zaključkov redko pride. Medtem, ko je bila do zadnjega časa vsaj tendenca v hrastovini čvrsta, je zadnji čas tudi ta popustila. Vzrok temu je baje iskati v tem, da so hrvaške veleindustrije stavile na italijanski trg večje količine tega blaga.

Zaključilo se je ta teden 1 vagon mehkih drv — smreka, jelka, bor, 2 vagona bukovih drv z do 10% okroglic, 1 vagon testonov, 2 vagona neobroblijene bukovine ter 2 vagona desk — smreka, jelka.

Povpraševanja:

100 do 200 m² borovih plohev, blago mora biti delano iz hlodov od 30 cm srednjega premera naprej, popolnoma čisto, od 3 m naprej debeline, 35, 40, 45, 50 in 60 mm. Cena naj se navede franko vagon nakladalna postaja.

Vsako množino hrastovih drogov. Večjo množino hrastovih frizov, I., II., lepo blago.

Večjo množino čistih testonov od 19 cm naprej, dolžina 2.25 m. — Cena franko vagon meja Postojna.

10 do 15 vagonov bukovoga prahu. — Cena franko vagon meja Postojna.

1 vagon javorjevih hlodov, dolžina 1.70 m ali pa 3.50 m, premer od 54 cm naprej, blago zdravo, letošnje zimske sečnje, zdrave grče se tolerira. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Trami, od 8/10 do 13/16, od 4 do 7 m dolžine, franko vagon nakladalna postaja ali fob Split.

Trami, 4/5, 5/6, 6/7, 6/8, 7/9, 5, 6, 7, 8 m dolžine, 100 m², franko meja via Postojna tranzit.

Ca. 2500 komadov desk, smreka ali jelka, paralelnih, monte, z malimi grčami, izključeno gnilo, razbiti in razbito ter razpokano, od 28 do 30 cm širine, debelina 50 mm, dolžina 4.50 m, ca. 160.000 m². Cene naj se glasijo franko meja via Postojna tranzit.

Bukovi hlodi, od 35 cm premera naprej, od 2.50 m naprej, I. kvalitete, 25% srca. — Franko vagon Sušak pristanišče.

Trami, jelovi, rezani na živ rob, monte, zdravo blago, z zdravimi grčami, izključeno gnilo, razbiti in razpokano: 60 kom. 20 × 20 cm, dolžina 9 m, 21.600 m²; 8 kom. 20 × 20 cm, dolžina 8 m, 2.700 m²; 60 kom. 20 × 20 cm, dolžina 7.50 m, 18.000 m²; 28 kom. 16 × 30 cm, dolžina 8 m, 9.600 m²; 32 kom. 16 × 20 cm, dolžina 8 m, 8.200 m²; 75 kom. 16 × 20 cm, dolžina 7 m, 17.000 m²; 212 kom. 14 × 20 cm, dolžina 5.70 m, 33.800 m²; 56 kom. 14 × 20 cm, dolžina 2 m, 3.400 m²; 160 kom. 12 × 14 cm, dolžina 10 m, 21.900 m²; 1.340 kom. 10 × 10 cm, dolžina 1.50 m, 21.100 m²; 1.340 kom. 10 × 10 cm, dolžina 1 m, 13.400 m²; 670 kom. 12 × 20 cm, dolžina 6.30 m, 101.500 m²; 1.340 kom. 12 × 20 cm, dolžina 9 m, 290.000 m²; skupaj 561.200 kubičnih metrov.

Ponudbe:

4 vagona mešanih smrekavih desk, I., II., III., monte, debeline od 13, 20, 25, 30, 40 in 50 mm, vse 4 m dolžosti: 13 mm od 8 cm do 16 cm, 20 mm od 12 do 20 cm, ostale so vse od 16 cm naprej.

Remeljni, 50/50, 50/80, 70/70, 80/80 in 100/100 mm. Cena franko vagon nakladalna postaja ali meja Postojna tranzit. 1 vagon 13 mm, I., II., smreka, 4 m, konično od 16 cm naprej, medija 25 cm; 5 vagonov 13 mm, I., II., III., jelka, 4 m konično od 16 cm naprej, medija 25 cm; 4 vagona 18 mm, I., II., III., smreka, jelka, od 16 cm naprej, medija 25 cm; 1 vagon 18 mm, III., s podmero od 10 cm naprej, konično, 4 m dolžine; 1 vagon 25 mm, I., II., III., 4 m dolžine, od 16 cm naprej, medija 25 cm, konično; 1 vagon 38 mm, I., II., III., 4 m dolžine, od 16 cm naprej, medija 25 cm, konično; 1 vagon 68/68 remeljni, 4 m z malo oblice na eni strani, monte; 1 vagon 85/70 remeljni, 4 m z malo oblice na eni strani, monte; 1 vagon 50/70 remeljni, 4 m z malo oblice na eni strani, monte; 1 vagon 50/70, 3—7 m dolžine; 1 vagon 78/78, 4 m dolžine; 2 vagona 13 mm deske, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29 cm, paralelne, 4 m oželjene, monte, I., II., III., ca. 50% smreke, medija 25 cm; 2 vagona jelovih hlodov, dolžina 6 m.

Trami, 8/8 in 8/10, franko vagon meja Djevdjelije tranzit.

1 vagon bukovoga vilanega oglja, franko vagon meja.

Hrastove podnice 43 mm, od 19 do 28 cm, 2.65 m dolžine, kupec nudi 1500 Din meja Postojna tranzit.

Žitni trg.

Neodvisna od zunanjih tržišč je ostala tendenca pri nas za pšenico v minulem tednu pri prav živahnem prometu čvrsta. Ogromen izvoz pšenice v sezijemem

Letu 1929/30 prihaja vedno bolj do izraza in dovozi pšenice so od dne do dne manjši. V zvezi s tem so cene pšenice narastle in notirajo danes že 220 do 225 Din po kvaliteti franko vagon nakladalna postaja v Bački ter so tudi pri teh cenah prav malenkostne ponudbe. Mlini in trgovci hito pokrivati svojo porabo in povpraševanje po blagu vedno narašča, ker mlini lahko vsako količino pšenične moke nularice prodajo. Ta pojav najboljše dokazuje, da se v jeseni 1929 niso sklepale termenske kupčije in so pasivni kraji bili slabo preskrbljeni z blagom.

Kupčija za novo koruzo je pri sedanjih nizkih cenah tudi oživila. Interes narašča tudi že za termensko koruzo, ki je v ceni napram lanskoletni zelo nizka. Čeprav so zaloge koruze bogate, je malo verjetno, da ostanejo cene neizpremenjene v trenutku, ko se pojavi jači interes za našo koruzo iz sosednjih držav.

Pšenična moka nularica se nadalje prav živahno trguje in je več mlinov v Bački prodajo ustavilo, ker se ne morejo zadostno kriti s pšenico.

Na Ljubljanski borzi je bilo v pretečenem tednu zaključeno 8 vagonov moke nularice, 15 vagonov koruze, 1 vagon šinkvanti in 22 vagonov pšenice.

Cene so bile sledeče:

Bačka pšenica: 79/80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 262-50—265.

Bačka pšenica: 78 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 255—257-50.

Bačka pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 250—252-50.

Sremska pšenica: 78 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 247-50—250.

Sremska pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 242-50—245-50.

Rž: 72/73 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 207-50—210.

Pšenična moka 0/6: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačilo po prejemu blaga, Din 405—410.

Umetno sušena nova koruza: mlevska voznina, slovenska postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 180—182-50.

Umetno sušena nova koruza: navadna voznina, slovenska postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 185—187-50.

Koruza česu primerno suha: s kvalitetno garancijo do namembne postaje, promptna dobava, plačilo v 30 dneh, Din 157-50—160.

Ječmen bački ozimni: 66/67 kg, Din 180 do 190.

Ječmen bački ozimni: 63/64 kg, Din 170 do 175.

Ovës bački: navadna voznina, Din 205 do 210.

Ljubljanska borza

Tečaj 29. januarja 1930.	Števanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22-795
Berlin 1 M	13-5425	13-572
Bruselj 1 belga	—	7-901
Budimpešta 1 pengö	—	9-92
Curih 100 fr.	—	1095-90
Dunaj 1 šiling	7-9686	7-9983
London 1 funt	—	276—
Newyork 1 dolar	—	56-63
Pariz 100 fr.	—	222-80
Praga 100 kron	167-47	168-27
Trst 100 lir	295-80	297-80

Nabiranje članov Kmetijske družbe.

Na željo številnih podružnic, ki se niso mogle pobrati članarine za leto 1930 od vseh priglašanih članov, je glavni odbor za letos izjemoma podaljšal rok do 15. februarja. S tem je podana možnost pristopa k družbi tudi tistim kmetovalcem, ki doslej še niso imeli prilike poravnati te svoje obveznosti. Članarina znaša za leto 1930 le Din 20— in je ta znesek obenem naročnina za »Kmetovalca«.

Opozarja se, da je sprejem člana vezan na vplačanje članarine in da se ta šele vpiše v družbine imenike, ko je družba njegovo članarino prejela. Član družbe lahko postane vsaka oseba. — 1. številko »Kmetovalca« od 15. januarja so prejeli vsi lanske člani, od letos na novo priglašanih pa jo prejmejo tisti, ki bodo pravočasno poravnali članarino. Pri nekaterih od teh se bo pošiljatev nekoliko zakasnila, ker je bilo tehnično nemogoče vse dosedaj prijavitelne člane pravočasno vpisati v imenike.

Načelstva so dolžna, da nemudoma poberejo članarino od zamudnikov in jo skupno dopošljejo družbi. Ne smejo odkloniti nobenega novega člana, ki se je za to priglasil. Vsak seznam mora biti potrjen od županstva, da odgovarja redni člani § 5. družbinih pravil. Vsi bivši člani zamudniki se pozivajo, da takoj poravnajo članarino pri pristojni podružnici.

Vsak zaveden kmetovalec mora postati član Kmetijske družbe, ki je bila zanj ustvarjena in deluje za njegove koristi. Čim večje število pravih kmetovalcev bo ta zastopala, tem uspešnejše bo njeno delovanje. Zato je tudi dolžnost vsakega člana, da pridobiva druge kmetovalce, še nečlane, za vstop v njih stanovsko organizacijo.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 21. februarja t. l. ponudbe glede dobave azbestnega in drugega materiala ter glede dobave pocinkane in železne pločevine. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 8. februarja t. l. pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Sarajevu glede dobave gumijevih spiralnih cevi, holenderjev in polnilcev; dne 18. februarja t. l. glede dobave sanitetnega materiala, 55.000 kolot telegrafskega traku, 2500 kg modre galice in 45 kg indigo barve. — Dne 19. februarja t. l. pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu glede dobave kovinskega materiala. — Dne 21. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave signalnih naprav. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.) Dne 8. februarja t. l. se bo vršila pri Računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za zgradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave avtomobilskih gum. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku, Masarykova ulica br. 2.)

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. februarja t. l. ponudbe glede dobave 670 komadov prašnic; do 11. februarja t. l. pa glede dobave 60 m jeklenih cevi. — Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 7. februarja t. l. ponudbe glede dobave triročne signala ter glede dobave bločnega kabla in kabelskih muf. — Prometno-komercialni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 12. februarja t. l. ponudbe glede dobave tiskarskega materiala ter glede dobave 1.000.000 komadov vinjet. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 6. februarja t. l. ponudbe glede dobave 40.000 kg portland-cementa. — (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Tržna poročila

Mariborski trg 24. januarja 1930. Kakor običajno je bil ta trg dobro založen in obiskan. Slaninarji so pripeljali 286 zaklanih svinj, 2 telci in 4 teleta na trg.

Cene mesu se niso prav nič izpremenile. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 400 komadov. Cene so bile piščancem 15—30, kokošim 40—60, racam, gosem in puranom pa 60—150 za komad. Domačim zajcem 15—35 za komad, divji zajci so se prodajali po Din 40—60 za komad. — Ribji trg je bil to pot založen z morskimi ribami, katere so se prodajale po Din 16, 24 in 28 za kg. — **Krompir,** zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Krompirja je bilo pte voz in 40 vreč, prodajal se je po običajni ceni Din 1 do 1-75 za kg. Druge cene: kislemu zelju 4, kisli repi 2—, salati 12—14, čebuli 2-50 do 3-50, česnu 10—12, maslu 40—60 za kg, mleku 2-50—3, smetani 12—14, olivnemu olju 20—22, bučnemu olju 18—20 za liter, jajcam 1-50—2 za komad. Sadju: jabolkom 5—10, hruškam 6—12 za kg, limonam 1—1-50, oranžam 1-50—2-50 za komad. — **Lončena in lesena roba** se je prodajala po Din 1—100, brezove metle 1-75—5 za komad, koruzna slama vreča Din 40—.

Seni in slama na mariborskem trgu. V sredo 21. januarja t. l. je bilo 11 voz sena, 2 voza otave, 5 voz slame, v soboto 24. januarja pa 16 voz sena, 4 voze otave, 6 voz slame na trgu. Cene so bile senu Din 85—130, otavi 90—100, slami pa 65—75 za 100 kg.

* * *

PADANJE CEN KAUCUKA.

Že nekaj časa obstoji projekt skupne prodaje sirovega kaučuka po Rubber Growers Association v Londonu, ki je že v jeseni lanskega leta razpravljala s posameznimi kolonijalnimi tvrdkami glede centralnega prodajnega biroja. Kar je posebno pospešilo ustanovitev takega biroja, je newjorški borzni polom, ki je imel za posledico znatno zmanjšanje produkcije avtomobilov in temu primerno tudi manjšo porabo gumija. Medtem pa se povečale zaloge kaučuka v Londonu, Liverpoolu in New Yorku. V Ameriki je padel konsum gumija za več kot 50%. Tudi evropski odjemalci, ki so lansko leto porabili gumija za 100 tisoč ton več kot prejšnja leta (torej v celoti 350.000 ton), so zavzeli odklonilno stališče napram novim nakupom, čeravno je sedaj razpoloženo v evropski avtomobilni industriji boljše, kot v ameriški. Radi tega so začele cene kaučuku padati, to pa je še bolj pospešilo vprašanje enotne prodaje tega predmeta in s tem je treba v najkrajšem času računati.

* * *

Veletrgovina
A. Šarabon
Telefon 2666 v Ljubljani Telefon 2666
priporoča
špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke, raznovrstno rudninsko vodo. — Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom
Ceniki na raspolago

USTANOVLJENO 1852
TEOD. KORN
LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8
(PREJE HENRIK KORN)
KROVEC, STAVBNI, GALANTERIJSKI IN OKRASNI
KLEPAR / INSTALACIJA VODOVODOV / NAPRAVA
- STRELOVODOV / KOPALIŠKE IN KLOSETNE -
NAPRAVE / CENTRALNA KURJAVA

Knjige, časopise, račune, vizitke, etikete, memorande, kuverte, tabele, lepake, naročilnice v blokkih s poljubnim številom listov, cenike in tudi vse druge

tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

**TISKARNA
MERKUR**

LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23
TELEFON 2552

Lastna knjigovoznica

Za večja naročila zahtevajte proračune!

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
posrežba!

Zahtevajte ceniki

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana :- :- Telefon šte.: 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepositi itd.